

INFORMASJON VED BRUK AV BIOLOGISK BEHANDLING

Ikke ta biologisk medisin:

- Ved virus- eller bakteriell infeksjon som f.eks. luftveisinfeksjoner, urinveisinfeksjoner el.
- Ved antibiotika-krevende infeksjon. Vent 1 uke etter avsluttet antibiotikakur, før du starter opp igjen, for å være sikker på at infeksjonen er behandlet
- Ved sår som ikke gror
- Utredning for eller oppstått annen sykdom: Ta kontakt med oss

Vaksiner:

Levende vaksiner må ikke tas uten opphold fra biologiske medisiner fra 6 uker til 6 mnd. før vaksiner med levende vaksiner, avhengig av hvilken biologisk behandling og intervall. Oppstart med behandling tidligst 4 uker etter satt vaksiner. Det er individuelle forskjeller med ulike medikamenter. Dette gjelder også MTX og andre DMARDs.

Andre vaksiner: Det anbefales årlig influensavaksine og Pneumovax(lungebetennelsesvaksine) hvert 5. – 10. år ved bruk av biologisk behandling. Gjelder ikke for pasienter som behandles med rituximab (Rixathon/ Mabthera)

Svangerskap:

Ved planlegging av svangerskap, snakk med behandlende revmatolog.

Biologiske legemidler og planlagte kirurgiske inngrep: Fra prosedyre: ID: 28912

Methotrexate:

Brukes uendret frem til innleggelsen. Tas ikke på operasjonsdagen dersom denne sammenfaller med behandlingsdagen (en gang per uke; kan hoppe over en dose). Ved mistanke om eller påvist postoperativ infeksjon, skal medikamentet ikke gis før infeksjonen er ferdigbehandlet.

Salazopyrin (sulfasalazin), Imurel (azathioprin), Arava (leflunomid) m.fl.:

Brukes uendret frem til innleggelsen. Tas ikke på operasjonsdagen. Ved mistanke om eller påvist infeksjon, skal medikamentet ikke gis før infeksjonen er ferdigbehandlet.

Biologiske legemidler:

Legemidlene administreres intravenøst eller subcutant med ulike doseringsintervall. Det foreligger lite evidensbaserte anbefalinger om hvordan legemidlene skal brukes før operative inngrep f. eks. leddproteser eller mindre ortopediske inngrep. Det anbefales tilbakeholdenhet med denne type medikament i tiden like før og etter planlagte inngrep pga risiko for infeksjon.

I tabellen under gis anbefalinger for bruk av de ulike legemidlene før operative inngrep. Legemidlene bør generelt ikke gis siste 2 uker før større operasjoner (protese-, rygg- eller kreftkirurgi). Ved mindre inngrep, f. eks. artroskopi, bør siste dose ikke settes siste uke før inngrepet. Ved tvil må revmatolog kontaktes.

Behandlingen bør gjeninnsettes så snart som mulig postoperativt, vanligvis 1-2 uker, forutsatt ukomplisert sårtilheling og fravær av infeksjon

I tabellen under gis anbefalinger for bruk av de ulike legemidlene før operative inngrep. Ved tvil må revmatolog kontaktes.

	Behandlingsprinsipp	Doseintervall	Tid siden siste dose før større inngrep -1	Tid siden siste dose før mindre inngrep-2
Cimzia	TNF-hemmer	2 uker	2 uker	1 uke
Enbrel /Benepali	TNF-hemmer	1 uke	2 uker	1 uke
Humira/Hyrimoz	TNF-hemmer	2 uker	2 uker	1 uke
Remicade/Remsima Inflectra, Flixabi	TNF-hemmer	6 – 8 uker	>4 uker etter siste dose	3 uker
Simponi	TNF-hemmer	1 mnd.	4 uker	3 uker
MabTher/ Rixathon	B-celle hemmer	6 – 9 mnd.	>3 mnd. etter siste behandling	Ingen restriksjoner
Orencia iv. Orencia sc.	T-celle hemmer	4 uker 1 uke	4 uker 2 uker	2 uker 1 uke
Roactemra iv. Roactemra sc.	Interleukin-6 hemmer	4 uker 1 uke	4 uker 2 uker	2 uker 1 uke
Stelara	Interleukin-12/23 hemmer	Hver 3. mnd.	15 uker	4 uker
Benlysta	BAFF/BLYS hemmer	1 mnd.	4 uker	2 uker

		Doseintervall	Tid siden siste dose før større inngrep	Tid siden siste dose før mindre inngrep
Cosentyx	Interleukin 17-hemmer	Hver mnd.	5 uker	5 uker
Taltz	Interleukin 17A- hemmer	Hver 4.uke	4 uker	4 uker
Olumiant	JAK-hemmer	Hver dag	2 uker	1 uke
Xeljanz	JAK-hemmer	2 ganger dagl.	2 uker	1 uke

Større inngrep -1: Varighet > 1 time:

Ortopedisk kirurgi: innsetting av implantater / proteser (f. eks ledd, rygg), andre inngrep med økt infeksjonsrisiko

Annen kirurgi: karkirurgi, kreftkirurgi (alle typer med unntak av mindre hud operasjoner)

Operasjoner i øye

Operasjoner i øre-nese-halsregion

Nevrokirurgiske operasjoner

Plastisk-kirurgi

Mindre inngrep -2: Varighet i <1 time:

Mindre ortopediske inngrep f. eks artroskopiske

Tannbehandling som tanntrekking, rotfylling.

Kontaktinformasjon på nettlenken:

<http://www.stolav.no/no/Om-oss/Kontakt-oss/Avdelinger-kontaktinformasjon/Revmatologisk-avdeling/91216/>